

సౌందర్యలహరి

జగద్గురు శ్రీ ఆదిశంకర భగవత్పాద విరచితం

సంపాదకులు

బ్రహ్మ శ్రీ సంతోష కుమార ఘనపాఠి

శ్రీ కశ్యప వేదవిద్యా మందిరం

భాగ్యనగరమ్

సౌందర్యలహరి

శ్రీమత్పురమహంస పరివ్రాజకార్యవర్య
జగద్గురు శ్రీ ఆదిశంకర భగవత్పాద విరచిత

సౌందర్య లహరి

శ్రీ మన్మహాగణాధిపతయే నమః, శ్రీ మహాసరస్వత్యై నమః, శ్రీ గురుభ్యో నమః
గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుర్ గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్ పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః
శ్రుతిస్మృతి పురాణానామాలయం కరుణాలయమ్
నమామి భగవత్పాద శంకరం లోకశంకరమ్
సౌందర్యలహరీ కర్తే సర్వమజ్ఞలదాయినే
శక్తిరాచార్యవర్యాయ యతిరాజాయ తే నమః
భూమౌ స్థలిత పాదానాం భూమిరేవావలంబనమ్
త్వయి జాతాపరాధానాం త్వమేవ శరణం శివే

సాందర్యలహరి

శివశృక్త్యా యుక్తో యది భవతి శక్తః ప్రభవితుమ్
న చేదేవన్దేవో న ఖలు కుశలస్సన్ధితుమపి
అతస్త్వామారాధ్యాం హరిహర విరి ఇచ్ఛాదిభిరపి
ప్రణన్తుం స్తోతుం వా కథమకృత పుణ్యః ప్రభవతి

||1||

తనీయాంసం పాంసున్తవ చరణ పజ్జేరుహ భవమ్
విరిశ్చిస్సశ్చిన్వన్ విరచయతి లోకానవికలమ్
వహత్యేనం శౌరిః కథమపి సహస్రేణ శిరసామ్
హరస్సంక్షుద్వైనం భజతి భసితోద్ధాలనవిధిమ్

||2||

అవిద్యానా మన్తస్తిమిర మిహిర ద్వీపనగరీ
జడానాం చైతన్య స్తబక మకరన్ద స్రుతిర్ఘరీ
దరిద్రాణాం చిన్తామణి గుణనికా జన్మజలధౌ
నిమగ్నానాం దంష్ట్రా మురరిపు వరాహస్య భవతి

||3||

త్వదన్యః పాణిభ్యా మభయవరదో దైవతగణః
త్వమేకా నైవాసి ప్రకటిత వరాభీత్యభినయా
భయాత్ త్రాతున్దాతుం ఫలమపి చ వాఇచ్ఛాసమధికమ్

సాందర్యలహరి

శరణ్యే లోకానాస్తవ హి చరణావేవ నిపుణౌ

||4||

హరిస్త్యామారాధ్య ప్రణత జన సౌభాగ్యజననీమ్

పురా నారీ భూత్వా పురరిపుమపి క్షోభమనయత్

స్మరోఽపి త్వాన్నత్వా రతినయన లేహ్యేన వపుషౌ

మునీనామప్యన్తః ప్రభవతి హి మోహాయ మహతామ్

||5||

ధనుః పౌష్పం మౌర్వీ మధుకరమయీ పఞ్చ విశిఖాః

వసంతస్సామంతో మలయ మరుదాయోధనరథః

తథాప్యేకస్సర్వం హిమగిరిసుతే కామపి కృపామ్

అపాఙ్గాత్తే లఙ్ఘ్యా జగదిదమనఙ్గో విజయతే

||6||

క్వణత్కాఙ్గీదామా కరికలభ కుమ్భస్తననతా

పరిక్షీణా మధ్యే పరిణత శరచ్చన్ద్రవదనా

ధనుర్బాణాన్ పాశం సృణిమపి దధానా కరతలైః

పురస్తాదాస్తాన్నః పురమథితురాహో పురుషికా

||7||

సుధాసింధోర్మధ్యే సురవిటపి వాటీ పరివృతే

మణిద్వీపే నీపోపవనవతి చింతామణిగృహే

సౌందర్యలహరి

శివాకారే మంచే పరమశివ పర్యంక నిలయాం

భజన్తి త్వాం ధన్యాః కతిచన చిదానన్ద లహరీమ్

||8||

మహీం మూలాధారే కమపి మణిపూరే హుతవహం

స్థితం స్వాధిష్ఠానే హృది మరుతమాకాశముపరి

మనోఽపి భూమధ్యే సకలమపి భిత్వా కులపథం

సహస్రారే పద్మే సహ రహసి పత్వా విహరనే

||9||

సుధాధారాసారైశ్చరణ యుగలాన్తర్విగలితైః

ప్రపంచం సించన్తీ పునరపి రసామ్నాయమహసః

అవాప్య స్వాం భూమిం భుజగనిభ మధ్యుష్ట వలయం

స్వమాత్మానం కృత్వా స్వపిషి కులకుండే కుహరిణి

||10||

చతుర్భి శ్రీకంఠై శ్శివయువతిభిః పంచభిరపి

ప్రభిన్నాభి శృంభోర్నవభిరపి మూలప్రకృతిభిః

చతుశ్చత్వారింశద్వసుదల కలాశ్రత్రివలయ-

త్రిరేఖాభిస్సార్ధం తవ శరణకోణాః పరిణతాః

||11||

త్వదీయం సౌందర్యం తుహినగిరికన్యే తులయితుం

సాందర్యలహరి

కవీంద్రాః కల్పన్తే కథమపి విరించి ప్రభృతయః
యదాలోకౌత్సుక్యా దమరలలనా యాన్తి మనసా
తపోభిర్ద్దుష్ప్రాపామపి గిరిశ సాయుజ్య పదవీమ్

||12||

నరం వర్షీయాంసన్నయన విరసన్నర్మసు జడం
తవాపాణ్ణాలోకే పతితమనుధావన్తి శతశః
గలద్యేణీబన్ధాః కుచకలశ విస్రస్తసిచయాః
హరాత్ త్రుట్యత్కాంచ్యో విగలిత దుకూలా యువతయః

||13||

క్షితౌ షట్పంచాశద్ ద్విసమధిక పంచాశదుదకే
హుతాశే ద్వాషష్టిశ్చతురధిక పంచాశదనిలే
దివి ద్విష్ణుప్రింశన్మనసి చ చతుష్షష్టిరితి యే
మయాఖాన్తేషామప్యపరి తవ పాదాంబుజయుగమ్

||14||

శరజ్ఞోత్సాన్ని శుద్ధాం శశియుత జటాజూట మకుటాం
వరత్రాసత్రాణ స్ఫటిక ఘటికా పుస్తకకరామ్
సకృన్నత్వా నత్వా కథమివ సతాం సన్నిదధతే
మధుక్షీర ద్రాక్షామధురిమధురీణాః ఫణితయః

||15||

సాందర్యలహరి

కవీంద్రాణాం చేతః కమలవన బాలాతపరుచిం
భజన్తే యే సన్తః కతిచిదరుణామేవ భవతీమ్
విరించి ప్రేయస్యాస్తరుణతర శృంగారలహరీ
గభీరాభిర్వాగ్భిర్విదధతి సతాం రంజనమమీ

||16||

సవిశ్రీభిర్వాచాం శశిమణి శిలాభంగరుచిభిః
వశిన్యాద్యాభిస్త్వాం సహ జనని సంచిన్తయతి యః
స కర్తా కావ్యానాం భవతి మహతాం భంగిరుచిభిః
వచోభిర్వాగ్దేవీ వదన కమలామోద మధురైః

||17||

తనుచ్ఛాయాభిస్తే తరుణ తరణి శ్రీసరణిభిః
దివం సర్వాముర్వీమరుణి మనిమగ్నాం స్మరతి యః
భవన్త్యస్య త్రస్యద్వన హరిణ శాలీన నయనాః
సహోర్వశ్యా వశ్యాః కతికతి న గీర్వాణ గణికాః

||18||

ముఖం బిన్దుం కృత్వా కుచయుగమధస్తస్య తదథో
హరార్థం ధ్యాయేద్యో హరమహిషి తే మన్మథకలామ్
స సద్య స్సంక్షోభన్నయతి వనితా ఇత్యతిలఘు

సాందర్యలహరి

త్రిలోకీమప్యాశు భ్రమయతి రవీన్ద్రస్తనయుగామ్

||19||

కిరస్తీమంగేభ్యః కిరణ నికురుంబామృతరసం
హృది త్వామాధత్తే హిమకర శిలామూర్తిమివ యః
స సర్పాణాం దర్పం శమయతి శకుంతాధిప ఇవ
జ్వరప్లుష్టాన్ దృష్ట్వా సుఖయతి సుధాధార సిరయా

||20||

తటిల్లేఖాతన్వీం తపనశశి వైశ్వానరమయీం
నిషణ్ణాం షణ్ణామప్యృపరి కమలానాన్తవ కలామ్
మహాపద్మాటవ్యాం మృదితమల మాయేన మనసా
మహాన్తః పశ్యంతో దధతి పరమాహ్లాద లహరీమ్

||21||

భవాని త్వన్దాసే మయి వితర దృష్టిం సకరుణామ్
ఇతి స్తోతుం వాంఛన్ కథయతి భవాని త్వమితి యః
తదైవ త్వం తస్మై దిశసి నిజసాయుజ్య పదవీం
ముకున్ద బ్రహ్మాండ్ర స్ఫుట మకుట నీరాజితపదామ్

||22||

త్వయా హృత్వా వామం వపురపరి తృప్తేన మనసా
శరీరార్థం శంభోరపరమపి శంకే హృతమభూత్

సాందర్యలహరి

యదేతత్త్వద్రూపం సకలమరుణాభం త్రినయనం

కుచాభ్యామానవ్రుం కుటిల శశి చూడాల మకుటమ్

||23||

జగత్సూతే ధాతా హరిరవతి రుద్రః - క్షపయతే

తిరస్కుర్వన్నేతత్ స్వమపి వపురీశస్తిరయతి

సదాపూర్వస్సర్వం తదిదమనుగృహ్లాతి చ శివః

తవాజ్ఞామాలంబ్య క్షణచలితయోర్భూలతికయోః

||24||

త్రయాణాన్దేవానాం త్రిగుణజనితానాం తవ శివే

భవేత్ పూజా పూజా తవ చరణయోర్యా విరచితా

తథా హి త్వత్పాదోద్వహన మణిపీఠస్య నికటే

స్థితా హ్యేతే శశ్వన్ముకులిత కరోత్తంసమకుటాః

||25||

విరించిః పంచత్వం వ్రజతి హరిరాప్నోతి విరతిం

వినాశం కీనాశో భజతి ధనదో యాతి నిధనమ్

వితన్ద్రీ మాహేన్ద్రీ వితతిరపి సంమీలితదృశా

మహాసంహారేఽస్మిన్ విహరతి సతి త్వత్పతిరసౌ

||26||

జపో జల్పశ్శిల్పం సకలమపి ముద్రావిరచనా

సాందర్యలహరి

గతిః ప్రాదక్షిణ్య క్రమణ మశనాద్యాహుతివిధిః
ప్రణామస్సంవేశ స్సుఖమఖిల మాత్మార్పణదృశా
సపర్యా పర్యాయస్తవ భవతు యన్మే విలసితమ్

||27||

సుధామప్యాస్వాద్య ప్రతిభయ జరామృత్యు హరిణీం
విపద్యంతే విశ్వే విధి శతమఖాద్యా దివిషదః
కరాలం యత్క్షేలం కబలితవతః కాలకలనా
న శంభోస్తన్మూలం తవ జనని తాటంకమహిమా

||28||

కిరీటం వైరించం పరిహర పురః కైటభభిదః
కఠోరే కోటిరే స్థలసి జహి జంభారి మకుటమ్
ప్రణమ్రేష్వేతేషు ప్రసభ ముపయాతస్య భవనం
భవస్యాభ్యుత్థానే తవ పరి జనోక్తిర్విజయతే

||29||

స్వదేహోద్భూతాభిర్ ఘృణిభి రణిమాద్యాభిరభితః
నిషేవ్యే నిత్యే త్వామహమితి సదా భావయతి యః
కిమాశ్చర్యం తస్య త్రినయన సమృద్ధిం తృణయతః
మహాసంవర్తాగ్నిర్విరచయతి నీరాజనవిధిమ్

||30||

సాందర్యలహరి

చతుష్టయ్యై తంత్రైస్సకలమతి సన్ధాయ భువనం
స్థితస్తత్తత్సిద్ధి ప్రసవ పరతన్త్రైః పశుపతిః
పునస్త్వన్నిర్బంధాదఖిల పురుషార్థైక ఘటనా
స్వతన్త్రం తే తన్త్రం క్షితితల మవాతీతరదిదమ్

|| 31 ||

శివశృక్తిః కామః - క్షితిరథ రవిశ్శీతకిరణః
స్మరో హంసశృక్రస్తదను చ పరామార హరయః
అమీ హృల్లేఖాభిస్తిస్సభిరవసానేషు ఘటితాః
భజన్తే వర్ణాన్తే తవ జనని నామావయవతామ్

|| 32 ||

స్మరం యోనిం లక్ష్మీం త్రితయమిదమాదౌ తవ మనోః
నిధాయైకే నిత్యే నిరవధి మహాభోగ రసికాః
భజన్తి త్వాం చిన్తామణి గుణ నిబద్ధాక్ష వలయాః
శివాగ్నౌ జుహ్వంతస్సురభి ఘృత ధారాహుతి శత్రైః

|| 33 ||

శరీరం త్వం శంభోశృశి మిహిర వక్షోరుహయుగం
తవాత్మానం మన్యే భగవతి నవాత్మానమనఘమ్
అతశ్శేష శ్శేషీత్యయముభయ సాధారణతయా

సాందర్యలహరి

స్థితస్సంబద్ధో వాం సమరస పరానంద పరయోః

|| 34 ||

మనస్త్వం వ్యోమ త్వం మరుదసి మరుత్సారధిరసి
త్వమాపస్త్వం భూమిస్త్వయి పరిణతాయాన్న హి పరమ్
త్వమేవ స్వాత్మానం పరిణమయితుం విశ్వవపుషా
చిదానన్డాకారం శివయువతి భావేన బిభృషే

||35||

తవాజ్ఞాచక్రస్థం తపన శశికోటి ద్యుతిధరం
పరం శంభుం వందే పరిమిలిత పార్శ్వం పరచితా
యమారాధ్యన్ భక్త్యా రవి శశి శుచీనామవిషయే
నిరాలోకేఽలోకే నివసతి హి భాలోకభువనే

||36||

విశుద్ధౌ తే శుద్ధస్ఫటిక విశదం వ్యోమజనకం
శివం సేవే దేవీమపి శివసమాన వ్యవసితామ్
యయోః కాన్త్యా యాన్త్యా శ్శశికిరణ సారూప్యసరణేః
విధూతాన్తర్ధ్వాన్తా విలసతి చకోరీవ జగతీ

||37||

సమున్మీలత్ సంవిత్ కమల మకరందైక రసికం
భజే హంసద్వంద్వం కిమపి మహతాం మానసచరమ్

సాందర్యలహరి

యదాలాపాదష్టాదశ గుణిత విద్యాపరిణతిః

యదాదత్తే దోషాద్ గుణమఖిలమద్భ్యుః పయ ఇవ

||38||

తవ స్వాధిష్ఠానే హుతవహమధిష్ఠాయ నిరతం

తమీడే సంవర్తం జనని మహతీం తాం చ సమయామ్

యదాలోకే లోకాన్ దహతి మహతి క్రోధకలితే

దయార్ద్రా యా దృష్టి శ్శిశిరముపచారం రచయతి

||39||

తటిత్త్వంతం శక్త్యా తిమిర పరిపన్థి స్ఫురణయా

స్ఫురన్నానారత్నాభరణ పరిణధ్ధేన్ద్ర ధనుషమ్

తవ శ్యామం మేఘం కమపి మణిపూరైక శరణం

నిషేవే వర్షంతం హరమిహిర తప్తం త్రిభువనమ్

||40||

తవాధారే మూలే సహ సమయయా లాస్యపరయా

నవాత్మానం మన్యే నవరస మహాతాండవనటమ్

ఉభాభ్యామేతాభ్యా ముదయవిధి ముద్దిశ్య దయయా

సనాధాభ్యాం జజ్ఞే జనక జననీమజ్జగదిదమ్

||41||

గతైర్మాణిక్యత్వం గగనమణిభి స్సాన్ద్రఘటితం

సౌందర్యలహరి

కిరీటన్తే హైమం హిమగిరిసుతే కీర్తయతి యః
స నీడేయచ్ఛాయాచ్ఛరణశబలం చంద్రశకలం
ధను శౌనాసీరం కిమితి న నిబద్ధాతి ధిషణామ్

||42||

ధునోతు ధావస్తన్నస్తులిత దలితేన్ద్రివరవనం
ఘనస్నిగ్ధశక్ష్మం చికురనికురుంబం తవ శివే
యదీయం సౌరభ్యం సహజముపలబ్ధం సుమనసః
వసంత్యస్మిన్ మన్యే వలమధనవాటివిటపినామ్

|| 43 ||

తనోతు క్షేమం నస్తవ వదన సౌందర్యలహరీ-
పరీవాహస్రోత స్ఫురణిరివ సీమంతసరణిః
వహంతీ సిన్ధూరం ప్రబల కబరీ భారతిమిర-
ద్విషాం బృందైర్బద్ధీకృతమివ నవీనార్కకిరణమ్

|| 44 ||

అరాలై స్వాభావ్యాదలిక లభస శ్రీభిరలకైః
పరీతం తే వక్త్రం పరిహసతి పంకేరుహరుచిమ్
దరస్మేరే యస్మిన్ దశనరుచి కింజల్కరుచిరే
సుగన్ధౌ మాద్యన్తి స్మరదహన చక్షుర్మధులిహః

|| 45 ||

సాందర్యలహరి

లలాటం లావణ్యద్యుతి విమలమాభాతి తవ యత్
ద్వితీయం తన్మన్యే మకుటఘటితం చంద్రశకలమ్
విపర్యాసన్యాసాదుభయమపి సంభూయ చ మిథః
సుధాలేపస్యాతిః పరిణమతి రాకాహిమకరః

॥ 46 ॥

భ్రువౌ భుగ్నే కించిద్భువనభయ భంగవ్యసనిని
త్వదీయే నేత్రాభ్యాం మధుకర రుచిభ్యాం ధృతగుణమ్
ధనుర్మన్యే సవ్యేతర కరగృహీతం రతిపతేః
ప్రకోష్ఠే ముష్టౌ చ స్థగయతి నిగూఢాన్తరముమే

॥ 47 ॥

అహస్సూతే సవ్యం తవ నయనమర్కాత్మకతయా
త్రియామాం వామం తే సృజతి రజనీనాయకతయా
తృతీయా తే దృష్టిర్దరదలిత హేమాంబుజరుచిః
సమాధత్తే సంధ్యాం దివస నిశయోరంతరచరీమ్

॥ 48 ॥

విశాలా కల్యాణీ స్ఫుటరుచిరయోధ్యా కువలయైః
కృపాధారాధారా కిమపి మధురాభోగవతికా
అవస్తీ దృష్టిస్తే బహునగర విస్తారవిజయా

సాందర్యలహరి

ధ్రువం తత్తన్నామ వ్యవహరణ యోగ్యా విజయతే

॥ 49 ॥

కవీనాం సందర్భస్తబక మకరందైకరసికం

కటాక్ష వ్యాక్షేప భ్రమరకలభౌ కర్ణయుగలమ్

అముంచంతౌ దృష్ట్వా తవ నవ రసాస్వాదతరలౌ

అసూయా సంసర్గాదలిక నయనం కించిదరుణమ్

॥ 50 ॥

శివే శృంగారార్ద్రా తదితరజనే కుత్సనపరా

సరోషా గంగాయాం గిరిశచరితే విస్మయవతీ

హరాహిభ్యో భీతా సరసిరుహ సౌభాగ్యజననీ

సఖీషు స్మేరా తే మయి జనని దృష్టిస్సకరుణా

॥ 51 ॥

గతే కర్ణాభ్యర్ణం గరుత ఇవ పక్ష్యాణి దధతీ

పురాం భేత్తుశ్చిత్త ప్రశమరస విద్రావణఫలే

ఇమే నేత్రే గోత్రాధరపతి కులోత్తంసకలికే

తవాకర్ణాకృష్ట స్మర శర విలాసం కలయతః

॥ 52 ॥

విభక్తత్రైవర్ణ్యం వ్యతికరిత లీలాంజనతయా

విభాతి త్వన్నేత్ర త్రితయమిద మీశానదయితే

సౌందర్యలహరి

పున స్సృష్టం దేవాన్ ద్రుహిణ హరి రుద్రానుపరతాన్

రజ స్సత్త్వం బిభ్రత్తమ ఇతి గుణానాం త్రయమివ

|| 53 ||

పవిత్రీకర్తుం నః పశుపతి పరాధీనహృదయే

దయామిత్రైర్నైత్రైరరుణ ధవల శ్యామరుచిభిః

నదశ్శోణో గంగా తపన తనయేతి ద్రువమముం

త్రయాణాం తీర్థానాముపనయసి సంభేదమనఘమ్

|| 54 ||

నిమేషోన్మేషాభ్యాం ప్రలయముదయం యాతి జగతీ

తవేత్యాహు స్సన్తో ధరణిధర రాజన్యతనయే

త్వదున్మేషాజ్ఞాతం జగదిదమశేషం ప్రలయతః

పరిత్రాతుం శంకే పరిహృత నిమేషాస్తవ దృశః

|| 55 ||

తవాపర్ణే కర్ణే జపనయన పైశున్యచకితాః

నిలీయంతే తోయే నియతమనిమేషా శ్మఘరికాః

ఇయం చ శ్రీర్బద్ధచ్చద పుటకవాటం కువలయం

జహాతి ప్రత్యాషే నిశి చ విఘటయ్య ప్రవిశతి

|| 56 ||

దృశా ద్రాఘీయస్యా దరదలిత నీలోత్పలరుచా

సాందర్యలహరి

దవీయాంసం దీనం స్నపయ కృపయా మామపి శివే
అనేనాయం ధన్యో భవతి న చ తే హానిరియతా
వనే వా హర్మ్యే వా సమకర నిపాతో హిమకరః

|| 57 ||

అరాలం తే పాలీ యుగలమగరాజన్యతనయే
న కేషామాధత్తే కుసుమశర కోదండకుతుకమ్
తిరశ్చీనో యత్ర శ్రవణ పథముల్లంఘ్య విలసన్న్
అపాంగ వ్యాసంగో దిశతి శరసన్ధాన ధిషణామ్

|| 58 ||

స్ఫురద్గండాభోగ ప్రతిఫలిత తాటంకయుగలం
చతుశ్చక్రం మన్యే తవ ముఖమిదం మన్మథరథమ్
యమారుహ్య ద్రుహ్యత్యవని రథమర్కేందుచరణం
మహావీరో మారః ప్రమథపతయే సజ్జితవతే

|| 59 ||

సరస్వత్యా సూక్తీరమృతలహరీ కౌశలహరీః
పిబన్త్యా శ్వర్వాణి శ్రవణ చులుకాభ్యామవిరలమ్
చమత్కార శ్లాఘాచలిత శిరసః కుండలగణః
ర్ఘుణత్మారైస్తారైః ప్రతివచన మాచష్ట ఇవ తే

|| 60 ||

సౌందర్యలహరి

అసౌ నాసౌవంశస్తుహినగిరి వంశధ్వజపటి
త్వదీయో నేదీయః ఫలతు ఫలమస్మాకముచితమ్
వహత్యస్తర్ముక్తా శ్శిశిరకర నిశ్వాసగలితం
సమృద్ధ్యా యత్తాసాం బహిరపి చ ముక్తామణిధరః

|| 61 ||

ప్రకృత్యా రక్తాయాస్తవ సుదతి దంతచ్ఛదరుచేః
ప్రవక్ష్యే సాదృశ్యం జనయతు ఫలం విద్రుమలతా
న బింబం తద్బింబ ప్రతిఫలన రాగాదరుణితం
తులామధ్యారోఢుం కథమివ విలజ్జేత కలయా

|| 62 ||

స్మితజ్యోత్స్నాజాలం తవ వదన చంద్రస్య పిబతాం
చకోరాణామాసీదతిరసతయా చంచుజడిమా
అతస్తే శీతాంశో రమ్యతలహరీ మాఘ్నురుచయః
పిబంతి స్వచ్ఛందం నిశి నిశి భృశం కాంజికధియా

|| 63 ||

అవిశ్రాంతం పత్యుర్గుణగణ కథామ్రేడనజపా
జపాపుష్పచ్ఛాయా తవ జనని జిహ్వ జయతి సా
యదగ్రాసీనాయాః స్ఫటిక దృషదచ్ఛచ్ఛవిమయీ

సాందర్యలహరి

సరస్వత్యా మూర్తిః పరిణమతి మాణిక్యవపుషా

॥ 64 ॥

రణే జిత్వా దైత్యానపహృత శిరస్త్విః కవచిభిః

నివృత్తైశ్చండాంశ త్రిపురహర నిర్మాల్యవిముఖైః

విశాఖేంద్రోపేంద్రై శ్శశివిశద కర్పూరశకలాః

విలీయన్తే మాతస్తవ వదన తాంబూలకబలాః

॥ 65 ॥

విపంచ్యా గాయన్తీ వివిధమపదానం పశుపతేః

త్వయారభ్యే వక్తుం చలితశిరసా సాధువచనే

తదీయైర్మాధుర్యైరపలపిత తంత్రీకలరవాం

నిజాం వీణాం వాణీ నిచులయతి చోలేన నిభృతమ్

॥ 66 ॥

కరాగ్రేణ స్పృష్టం తుహినగిరిణా వత్సలతయా

గిరీశేనోదంతం ముహూరధరపానాకులతయా

కరగ్రాహ్యం శంభోర్ముఖముకుర వృంతం గిరిసుతే

కథంకారం బ్రూమస్తవ చిబుకమౌపమ్యరహితమ్

॥ 67 ॥

భుజాశ్లేషాన్నిత్యం పురదమయితుః కంటకవతీ

తవ గ్రీవా ధత్తే ముఖకమల నాలశ్రియమియమ్

సౌందర్యలహరి

స్వత శ్వేతా కాలాగురు బహుల జంబాలమలినా

మృణాలీ లాలిత్యం వహతి యదధో హారలతికా

|| 68 ||

గలే రేఖాస్తిస్రో గతిగమక గీతైకనిపుణే

వివాహ వ్యానద్ధ ప్రగుణ గుణసంఖ్యా ప్రతిభువః

విరాజన్తే నానావిధ మధుర రాగాకరభువాం

త్రయాణాం గ్రామాణాం స్థితినియమ సీమాన ఇవ తే

|| 69 ||

మృణాలీ మృద్వీనాస్తవ భుజలతానాం చతస్పృణాం

చతుర్భి స్సౌందర్యం సరసిజభవ స్సౌతి వదనైః

సఖేభ్య స్సంత్రస్యన్ ప్రథమ మథనాదన్ధకరిపోః

చతుర్థాం శీర్షాణాం సమమభయ హస్తార్పణధియా

|| 70 ||

సఖానాముద్వోత్తైర్నవ నలినరాగం విహసతాం

కరాణాం తే కాన్తిం కథయ కథయామః కథముమే

కయా చిద్వా సామ్యం భజతు కలయా హస్త కమలం

యది క్రీడల్లక్ష్మీచరణతల లాక్షారస చణమ్

|| 71 ||

సమం దేవి స్కంద ద్విపవదనపీతం స్తనయుగం

సాందర్యలహరి

తవేదన్నః ఖేదం హరతు సతతం ప్రస్నుతముఖమ్
యదాలోక్యాశంకాకులిత హృదయో హాసజనకః
స్వకుంభౌ హేరంబః పరిమృశతి హస్తేన ఝటితి

|| 72 ||

అమూ తే వక్షోజావమృతరస మాణిక్యకుతుపౌ
న సన్దేహస్పన్దో నగపతి పతాకే మనసి నః
పిబంతా తౌ యస్మాదవిదిత వధూసంగరసికౌ
కుమారావద్యాపి ద్విరదవదన క్రౌంచదలనౌ

|| 73 ||

వహత్యంబ స్తంబేరమదనుజ కుంభప్రకృతిభిః
సమారబ్ధాం ముక్తామణిభిరమలాం హారలతికామ్
కుచాభోగో బింబాధర రుచిభిరస్తశ్శబలితాం
ప్రతాపవ్యామిశ్రాం పురదమయితుః కీర్తిమివ తే

|| 74 ||

తవ స్తన్యం మన్యే ధరణిధర కన్యే హృదయతః
పయఃపారావారః పరివహతి సారస్వతమివ
దయావత్త్యా దత్తం ద్రవిదశిశురాస్వాద్య తవ యత్
కవీనాం ప్రౌఢానామజని కమనీయః కవయితా

|| 75 ||

సౌందర్యలహరి

హరక్రోధజ్వాలావలిభిరవలీధేన వపుషా

గభీరే తే నాభీసరసి కృతసంగో మనసిజః

సముత్తస్థా తస్మాదచలతనయే ధూమలతికా

జనస్తాం జానీతే తవ జనని రోమావలిరితి

|| 76 ||

యదేతత్ కాలిందీతనుతర తరంగాకృతి శివే

కృశే మధ్యే కించిజ్జనని తవ యద్భాతి సుధియామ్

విమర్దాదన్యోఽన్యం కుచకలశయోరన్తరగతం

తనూభూతం వ్యోమ ప్రవిశదివ నాభిం కుహరిణీమ్

|| 77 ||

స్థిరో గంగావర్త స్తనముకుల రోమావలితా

కలావాలం కుండం కుసుమశర తేజోహుతభుజః

రతేర్లీలాగారం కిమపి తవ నాభిర్గిరిసుతే

ఖిలద్వారం సిద్ధేర్గిరిశ నయనానాం విజయతే

|| 78 ||

నిసర్గక్షీణస్య స్తనతట భరేణ క్షమజుషః

నమన్మూర్తేర్నారీ తిలక శనకైస్తుట్యత ఇవ

చిరన్తే మధ్యస్య త్రుటిత తటినీ తీరతరుణా

సాందర్యలహరి

సమావస్థాస్థేమ్నో భవతు కుశలం శైలతనయే

|| 79 ||

కుచౌ సద్యస్స్విద్యత్తట ఘటిత కూర్వాసభిదురౌ

కషన్తౌ దోర్మాలే కనక కలశాభౌ కలయతా

తవ త్రాతుం భంగాదలమితి వలగ్నం తనుభువా

త్రిధా నద్ధం దేవి త్రివలి లవలీ వల్లిభిరివ

|| 80 ||

గురుత్వం విస్తారం క్షీతిధరపతిః పార్వతి నిజాత్

నితంబాదాచ్ఛిద్య త్వయి హరణరూపేణ నిదధే

అతస్తే విస్తీర్ణో గురురయ మశేషాం వసుమతీం

నితంబ ప్రాగ్భారః స్థగయతి లఘుత్వం నయతి చ

|| 81 ||

కరీన్ద్రాణాం శుణ్డాన్ కనక కదలీకాండ పటలీం

ఉభాభ్యా మూరుభ్యా ముభయమపి నిర్జిత్వ భవతీ

సువృత్తాభ్యాం పత్యుః ప్రణతి కరినాభ్యాం గిరిసుతే

విధిజ్ఞే జానుభ్యాం విబుధ కరికుంభ ద్వయమసి

|| 82 ||

పరాజేతుం రుద్రం ద్విగుణ శరగర్భా గిరిసుతే

నిషంగౌ జంఘే తే విషమవిశిభో బాధమకృత

సాందర్యలహరి

యదగ్రే దృశ్యస్తే దశశరఫలాః పాదయుగలీ
నఖాగ్రచ్చద్మాన స్సురమకుట శాణైక నిశితాః

|| 83 ||

శ్రుతీనాం మూర్ధానో దధతి తవ యౌ శేఖరతయా
మమాప్యేతౌ మాత శ్శిరసి దయయా ధేహి చరణౌ
యయోః పాద్యం పాథః పశుపతి జటాజూట తటినీ
యయోర్లాక్షాలక్ష్మీరరుణ హరి చూడామణి రుచిః

|| 84 ||

నమోవాకం బ్రూమో నయన రమణీయాయ పదయోః
తవాస్మై ద్వంద్వాయ స్ఫుటరుచి రసాలక్తకవతే
అసూయత్యత్యంతం యదభిహననాయ స్పృహయతే
పశూనామీశానః ప్రమదవన కంకేలితరవే

|| 85 ||

మృషౌ కృత్వా గోత్రస్థలనమథ వైలక్ష్మ్యనమితం
లలాటే భర్తారం చరణకమలే తాడయతి తే
చిరాదస్తశృల్యం దహనకృత మున్మూలితవతా
తులాకోటికాణ్డైః కిలికిలితమీశానరిపుణా

|| 86 ||

హిమానీహస్తవ్యం హిమగిరి నివాసైకచతురౌ

సౌందర్యలహరి

నిశాయాం నిద్రాణం నిశి చరమభాగే చ విశదౌ
వరం లక్ష్మీపాత్రం శ్రియమతిసృజన్తౌ సమయినాం
సరోజం త్వత్పాదౌ జనని జయతశ్చిత్రమిహ కిమ్

|| 87 ||

పదం తే కీర్తినాం ప్రపదమపదం దేవి విపదాం
కథం నీతం సద్భిః కఠిన కమరీ కర్పరతులామ్
కథం వా బాహుభ్యాముపయమనకాలే పురభిదా
యదాదాయ న్యస్తం దృషది దయమానేన మనసా

|| 88 ||

నఖైర్నాకస్త్రీణాం కరకమలసంకోచశశిభిః
తరూణాం దివ్యానాం హసత ఇవ తే చండి చరణౌ
ఫలాని స్వస్థేభ్యః కిసలయ కరాగ్రేణ దదతాం
దరిద్రేభ్యో భద్రాం శ్రియమనిశమహ్నాయ దదతౌ

|| 89 ||

దదానే దీనేభ్యః శ్రియమనిశమాశాసుసదృశీమ్
అమన్దం సౌందర్య ప్రకరమకరన్దం వికిరతి
తవాస్మిన్ మన్దారస్తంబకసుభగే యాతు చరణే
నిమజ్జన్మజ్జీవః కరణచరణ ప్లట్పరణతామ్

|| 90 ||

సాందర్యలహరి

పదన్యాస క్రీడా పరిచయమివారబ్ధ మనసః
స్థలస్తస్తే ఖేలం భవన కలహంసా న జహతి
అతస్తేషాం శిక్షాం సుభగమణి మంజీర రణిత-
చ్చలాదాచక్షాణం చరణ కమలం చారుచరితే

|| 91 ||

గతాస్తే మంచత్వం ద్రుహిణ హరి రుద్రేశ్వరభృతః
శివస్వచ్ఛ చ్ఛాయాఘటిత కపట ప్రచ్ఛదపటః
త్వదీయానాం భాసాం ప్రతిఫలన రాగారుణతయా
శరీరీ శృంగారో రస ఇవ దృశాం దోగ్ధి కుతుకమ్

|| 92 ||

అరాలా కేశేషు ప్రకృతిసరలా మన్దహాసితే
శిరీషాభా చిత్రే దృషదుపలశోభా కుచతటే |
భృశం తన్వీ మధ్యే పృథురురసిజారోహవిషయే
జగత్త్రాతుం శంభోర్జయతి కరుణా కాచిదరుణా

|| 93 ||

కలంకః కస్తూరీ రజనికర బింబం జలమయం
కలాభిః కర్పూరైర్మరకత కరండం నిబిడితమ్
అతస్త్వద్భోగేన ప్రతిదినమిదం రిక్తకుహరం

సాందర్యలహరి

విధిర్భూయో భూయో నిబిడయతి నూనం తవ కృతే || 94 ||

పురారాతేరంతఃపురమసి తతస్త్వచ్చరణయోః
సపర్యా మర్యాదా తరల కరణానామసులభా
తథా హ్యేతే నీతాశ్చతమఖ ముఖా స్సిద్ధిమతులాం
తవ ద్వారోపాంతస్థితిభి రణిమాద్యాభిరమరాః || 95 ||

కలత్రం వైధాత్రం కతికతి భజన్తే న కవయః
శ్రియో దేవ్యాః కో వా న భవతి పతిః కైరపి ధనైః
మహాదేవం హిత్వా తవ సతి సతీనామచరమే
కుచాభ్యామాసంగః కురవకతరో రప్యసులభః || 96 ||

గిరామాహుర్దేవీం ద్రుహిణగృహిణీమాగమవిదః
హరేః పతీన్ పద్మాం హరసహచరీమద్రితనయామ్
తురీయా కాపి త్వం దురధిగమ నిస్సీమమహిమా
మహామాయా విశ్వం భ్రమయసి పరబ్రహ్మమహిషి || 97 ||

కదా కాలే మాతః కథయ కలితాలక్తక రసం
పిబేయం విద్యార్థీ తవ చరణనిర్జేజనజలమ్

సాందర్యలహరి

ప్రకృత్యా మూకానామపి చ కవితాకారణతయా
కదా ధత్తే వాణీముఖ కమల తాంబూలరసతామ్

|| 98 ||

సరస్వత్యా లక్ష్మ్యా విధిహరి సపత్నీ విహరతే
రతేః పాతివ్రత్యం శిథిలయతి రమ్యేణ వపుషా
చిరం జీవన్నేవ క్షపితపశు పాశవ్యతికరః
పరానన్దాభిఖ్యం రసయతి రసం త్వద్భజనవాన్

|| 99 ||

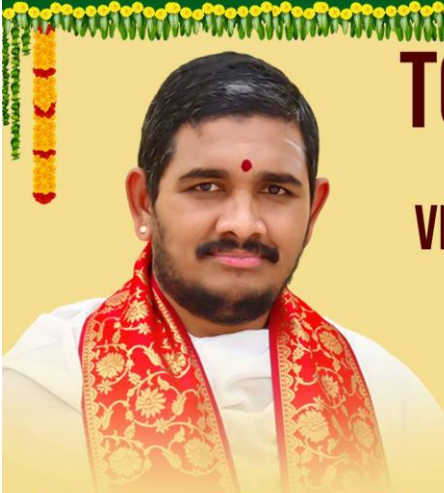
ప్రదీపజ్వాలాభిర్ద్రివసకర నీరాజనవిధిః
సుధాసూతేశ్చంద్రోపల జల లవైరర్ఘ్యరచనా
స్వకీయైరంభోభి స్సఖిలనిధి సౌహిత్యకరణం
త్వదీయాభిర్వాగ్భిస్తవ జనని వాచాం స్తుతిరియమ్

||100||

|| ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యస్య
శ్రీమచ్ఛంకరభగవతః కృతౌ సాందర్యలహరీ సంపూర్ణా ||
|| ఓం తత్సత్ ||

సాందర్యలహరి

TO DONATE OUR VEDA PATHASHALA

M/S.SRI KASHYAPA VEDA VIDYA MANDIRAM

UPI Id:
mssrikashyapavedavidyamandiramfoundation
srika82066.tbz@icici

BHIM UPI

Google Pay e₹ CRED

BANK ACCOUNT DETAILS

 ACCOUNT NAME:
SRI KASHYAPA VEDA VIDYA MANDIRAM FOUNDATION

 ACCOUNT NUMBER:
576905000055

 IFSC: ICIC0005769

అవకాశం ఉన్నవారు మన వేదపాఠశాల నిర్వహణకూ మరియు
మనం చేపట్టబోతున్న వేదపాఠశాల నిర్మాణానికి ఆర్థికంగా
చేయాతనందించండి. తద్వారా వేదపురుషుని అనుగ్రహానికి
పాత్రలు కండి